

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

GUSTAVE FLAUBERT

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

GUSTAVE FLAUBERT

Madame Bovary
Moravuri de provincie

Traducere din limba franceză de
Florica Ciodaru-Courriol

Redactor: Mădălina Vasile
Tehnoredactor: Ionuț Bănuță
Coperta: Alexandru Daș

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FLAUBERT, GUSTAVE

Madame Bovary / Gustave Flaubert ; trad. de
Florica Ciodaru-Courriol. - București : Art, 2015
ISBN 978-606-710-188-1

I. Courriol, Florica (trad.)
821.133.1-31=135.1

Gustave Flaubert

Madame Bovary

După ediția Thierry Laget, Gallimard, 2001

© EDITURA ART, 2015, pentru prezenta ediție

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

LUI
MARIE-ANTOINE-JULES SENARD¹
MEMBRU AL BAROULUI DIN PARIS
FOST PREȘEDINTE AL ADUNĂRII NAȚIONALE
ȘI FOST MINISTRU DE INTERNE¹

Stimate și ilustru prieten,

Permiteți-mi, vă rog, să vă înscriu numele în fruntea acestei cărți și chiar înaintea obișnuitei dedicații; căci publicarea ei vi se datorează mai ales domniei voastre. Tre-când prin magnifica dumneavoastră pledoarie, opera mea a căpătat și pentru mine un fel de autoritate neașteptată. Acceptați așadar omagiul și întreaga mea recunoștință, care, oricum, nu va fi niciodată la înălțimea elocvenței și a devotamentului Domniei voastre.

Gustave Flaubert

Paris, 12 aprilie 1857

¹ M. A. Jules Senard (1800–1885), avocat și om politic, a reușit prin pledoaria lui să-i apere pe Gustave Flaubert și pe editorul său, acuzați de „delict de ultragiu adus moralei publice și religioase, cât și bunelor moravuri“ prin romanul *Madame Bovary*.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

Lui Louis Bouilhet¹

¹ În versiunea publicată în foileton în *Revue de Paris* (octombrie–decembrie 1856), nu figura decât dedicația către Louis Bouilhet, un poet foarte apropiat lui Flaubert, cu care a purtat o importantă corespondență, extrem de interesantă pentru istoria literară. Tot el a fost primul cititor al romanului *Madame Bovary*, dându-i dese indicații sau aprecieri autorului.

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

PARTEA ÎNTÂI

I

Eram la meditație când Directorul intră urmat de *un elev nou* îmbrăcat orășenește și de un om de serviciu care aducea un pupitru mare. Cei care dormeau se treziră și fiecare se ridică în picioare de parcă ar fi fost întrerupt din studiu.

Directorul ne făcu semn să ne așezăm; apoi, întorcându-se către pedagog:

— Domnule Roger, îi zise el cu voce joasă, iată un elev pe care vi-l dau în grijă; intră într-a cincea. Dacă va da dovadă de sârguință și purtare meritorii, va trece *la cei mari*, după cum cere vârsta lui.

Rămas în colț, după ușă, încât de abia putea fi zărit, *elevul cel nou* era un băiat de la țară, de vreo cincisprezece ani și mai înalt decât noi toți. Avea părul tăiat pe frunte, ca un țârcovnic de țară, un aer de copil cuminte și foarte stingherit. Deși nu era lat în spate, surtucul de postav verde cu nasturi negri îl strângea, pesemne, pe la subțiori, și lăsa să se vadă, prin deschizătura manșetelor răsfărânte, încheieturile roșii ale mâinilor obișnuite să fie

mai tot timpul goale. Pulpele, în ciorapi albaștri, ieșeau dintr-un pantalon gălbui tras mult de bretele. Era încălțat în bocanci grei, prost văcsuiți, cu ținte.

Se începu recitarea lecțiilor. El asculta, numai urechi, atent ca la predică, neîndrăznind nici măcar să pună picior peste picior sau să se rezeme într-un cot, iar la ora două, când sună clopoțelul, pedagogul trebui să-i atragă atenția, pentru ca el să se încoloneze alături de noi. Luaserăm pe atunci obiceiul ca, intrând în clasă, să ne aruncăm caschetele pe jos, pentru a avea mâinile libere; trebuiau aruncate sub bancă de cum treceam pragul ușii, în așa fel încât să se izbească de perete și să ridice cât mai mult praf: în asta consta tot *farmecul*.

Dar fie că nu prinsese mișcarea, fie că nu îndrăznise să se supună ritualului, rugăciunea noastră terminată și *cel nou* tot își mai ținea cascheta pe genunchi. Era o caschetă de un stil amestecat, având elemente ce aduceau cu o căciulă țuguiată, cu o căciulă cu urechi, cu o pălărie rotundă, o caschetă de vidră, o scufie de bumbac, pe scurt, unul dintre acele lucruri a căror urâțenie mută are profunzimi de expresie ca o față de om idiot. Lunguiață și umflată de balene, ea începea cu trei întărituri circulare; urmau, alternând, romburi de catifea și de blană de iepure, despărțite printr-o bandă roșie; venea apoi un fel de sac ce se termina cu un poligon cartonat, acoperit cu o broderie în formă de găitane complicate, unde era agățată, la capătul unui cordon lung și prea subțire, o împletitură de fire de aur în chip de ciucure. Era nou-nouță: cu cozorocul strălucind.

— În picioare, spuse profesorul.

Băiatul se ridică și cascheta îi căzu de pe genunchi. Toată clasa izbucni în râs.